

Omzetbelasting op inkopen: over tarieven en pro rata

Zorginstellingen zijn voor de omzetbelasting grotendeels aan te merken als vrijgestelde ondernemers. Aan de ene kant houdt dit in dat er geen btw in rekening hoeft worden gebracht over de zorgprestaties die worden geleverd, aan de andere kant kan de btw op ingekochte goederen en diensten grotendeels niet in aftrek worden gebracht. In deze tijd van bezuinigingen is elke euro die bespaard kan worden mooi meegenomen. De praktijk wijst uit dat er aanzienlijke besparingen gerealiseerd kunnen worden door kritisch te kijken naar de btw op inkopen.

In deze korte bijdrage lichten wij een tweetal besparingsmogelijkheden voor zorginstellingen toe, namelijk juiste toepassing van het verlaagde btw-tarief op ingekochte medische goederen en de teruggaaf van btw op algemene kosten.

Btw-tarief op inkopen

De btw die drukt op goederen en diensten die een zorginstelling gebruikt voor haar vrijgestelde zorgactiviteiten is niet aftrekbaar en vormt dus een kostenpost. In de praktijk wordt er nog regelmatig 19 procent btw in rekening gebracht bij de verkoop van bepaalde medische artikelen, terwijl (deels) het verlaagde tarief van 6 procent kan worden toegepast. Voorbeelden van artikelen die waarop het verlaagde tarief van toepassing is zijn katheters, medicijnen, verbandmiddelen en hooglaagbedden.

Toepassing van het verlaagde tarief van 6 procent in plaats van het standaard tarief van 19 procent levert een kostenbesparing voor de zorginstelling op van ongeveer 11 procent.

Een voorbeeld van de artikelen waar in het verleden ten onrechte 19 procent btw in rekening werd gebracht zijn katheters. Deze medische buisjes vallen altijd onder het verlaagde tarief. Lange tijd werd er (ten onrechte) gedacht dat bepaalde katheters, zoals ballonkatheters, niet onder het verlaagde tarief vielen en werd bij de verkoop van die katheters 19 procent btw in rekening gebracht, terwijl dit 6 procent had mogen zijn. In de praktijk heeft dit vooral voor ziekenhuizen tot aanzienlijke btw-teruggaven geleid.

Een ander voorbeeld zijn artikelen die in pakketvorm worden verkocht. In die pakketten zitten vaak zowel producten waarvoor het tarief van 19 procent geldt als artikelen waarvoor het 6 procent tarief geldt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan bepaalde proce-

Ga er niet vanuit dat het door uw leverancier toegepaste btw-tarief altijd juist is

duretrays en bepaalde zuurstofpakketten. In de praktijk wordt regelmatig 19 procent berekend over het hele pakket, terwijl dit deels 6 procent had kunnen zijn als een splitsing was aangebracht. In sommige gevallen kan zelfs over het hele pakket 6 procent worden berekend. Tot slot is recent een besluit aangepast waarin is toegelicht op welke artikelen het verlaagde tarief kan worden toegepast. Het verlaagde tarief op hooglaagbedden is bijvoorbeeld uitgebreid tot gelijktijdig meegeleverde accessoires die specifiek vervaardigd zijn voor hooglaagbedden.

Naast deze voorbeelden zijn er nog meer artikelen waarvoor geldt dat het verlaagde tarief kan worden toegepast. Het is dus raadzaam om bij de inkoop van medische artikelen gehanteerde tarieven in kaart te brengen en te (laten) beoordelen. Ga er niet automatisch vanuit dat het door uw leverancier toegepaste tarief altijd juist is.

Btw op algemene kosten

Btw op kosten die niet rechtstreeks toerekenbaar zijn aan btw-belaste of btw-vrijgestelde activiteiten (algemene kosten) kunnen op basis van het zogenoemde pro rata in aftrek worden gebracht. Voorbeelden van algemene kosten zijn accountantskosten, energiekosten en kosten van beveiliging. Ook bepaalde investeringen worden voor de btw als algemene kosten aangemerkt. Dit pro rata is de verhouding tussen de btw-belaste omzet en de totale (btw-relevante) omzet. Deze verhouding wordt uitgedrukt in een percentage dat altijd naar boven wordt afgerond. De btw op algemene kosten kan conform dit percentage in aftrek worden gebracht. Zorginstellingen kunnen dus (als zij ook belaste prestaties verrichten, hoe minimaal ook) altijd ten minste 1 procent van de btw op algemene kosten in aftrek brengen. Om dit recht op aftrek van btw te optima-

liseren zijn twee punten belangrijk te vermelden.

In de eerste plaats leidt nieuwbouw tot een hogere aftrek van btw op algemene kosten. Op basis van beleid van de belastingdienst mogen de kosten van nieuwbouw meegenomen worden als zijnde btw-belaste omzet in het jaar van ingebruikname (dus niet het jaar waarin de investeringen worden gepleegd). Dit betekent dat het pro rata percentage (en daardoor de aftrek) in jaren waarin nieuwbouw in gebruik wordt genomen fors stijgt. In de praktijk heeft dit voor vele zorginstellingen al geleid tot aanzienlijke teruggaven van btw. In de tweede plaats is het van belang om goed vast te stellen welke kosten zijn aan te merken als algemene kosten. Door hierop een goede beoordeling toe te passen, kan de teruggaaf geoptimaliseerd worden. Immers, als de totale omvang van de algemene kosten groter wordt, wordt ook de omvang van de aftrekbare btw groter.

Als uw zorginstelling nog geen btw op algemene kosten terugvraagt kan alsnog een verzoek om teruggaaf worden ingediend over de afgelopen vijf jaar. Het is in dat geval raadzaam de hoogte van de teruggaaf te (laten) onderzoeken en vervolgens een teruggaafverzoek in te dienen.

Conclusie

Voor zorginstellingen bestaan ook op het gebied van btw mogelijkheden om besparingen te realiseren. Twee belangrijke voorbeelden hiervan zijn juiste toepassing van het verlaagde tarief bij inkopen en pro rata aftrek op algemene kosten. Het is dus van belang de inkooppositie van uw zorginstelling goed in kaart te brengen en de kansen die er zijn op dit gebied te benutten. Voor vele zorginstellingen heeft dat al geresulteerd in een onverwachte meevaller in deze tijden van bezuinigingen.

*Chantal van
Broekhoven &
Rick Kostons, PwC*